

ELEFANTEN SKAL OGSÅ TÆMMES, NÅR DER SKAL EJERSKIFTES

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Et ejer- eller generationsskifte handler ikke kun om tal, bundlinje og skatteoptimering. De bløde dele af et ejerskifte er lige så vigtige at forholde sig til. For køber og sælger er barriererne ikke kun økonomiske, men også følelsesmæssige.

Ni ud af ti landmænd har ikke en exit-strategi for deres landbrugsvirksomhed. Samtidig bliver behovet for ejer- og generationsskifter stadig mere påtrængende. Gennemsnitsalderen blandt landmænd vokser med et år om året, og der er mellem 3-4.000 landbrug, der skal ejerskiftes indenfor de kommende fem år.

På SEGES' nyligt afholdte workshop om ejer- og generationsskifte var den røde tråd for dagens indlæg og drøftelserne omkring bordene de følelsesmæssige og økonomiske barrierer, som købere og sælgere er nødt til at overvinde, før der kommer hul på den ophobede ejerskiftepukkel i landbruget.

Elefanten skal tæmmes

Mennesker trives allerbedst med status quo. Når der sker forandringer i vores liv, som i forbindelse med et ejer- eller generationsskifte, kan det få den indre elefant til at komme op til overfladen og spille rytteren af banen. Hvor rytteren tænker langsigtet og planlægger, er elefanten den følelsesmæssige og lystbetonede.

Hvis elefanten i forbindelse med et ejer- eller generationsskifte får mere plads ved bordet end rytteren, kan det gøre diskussionerne vanskeligere end nødvendigt. Elefanten er styret af sine instinkter og kan undertiden være lidt for meget i sine følelsers vold. Det kan resultere i uønskede familiekonflikter.

Alle de følelser, der dukker op i forbindelse med et ejerskifte, skal derfor adresseres. Det

kræver en god dialog og konstruktive diskussioner i familien.

Knud Christensen fra Viftrupgaard, hans hustru, søn og svigerdatter synes at have knækket koden. De deltog sammen i SEGES' workshop for at få inspiration til deres eget generationsskifte.

Familien begyndte først for tre måneder siden at gøre sig tanker om skiftet, men synes at være nået langt i de indledende, mere følelsesmæssige snakke.

- Vi har godt styr på de bløde dele af vores generationsskifte, fortæller Knud.

Han har dog også blik for, at de måske ikke har været omkring alle de vigtige og potentielt følelsesladede emner.

- Det er muligt, at vi har glemt nogle ting, og det er vi selvfølgelig åbne overfor, understreger han.

Finansieringen skal findes

Traditionelt har landbruget brugt I/S-modellen i forbindelse med generationsskifter. Men det er ikke længere en holdbar model. Med et I/S kan det være svært at lave et rent snit mellem sælger og køber, og det kan give udfordringer med skatteoptimeringen.

Mange af de unge har heller ikke nødvendigvis lyst til at følge i forældrenes fodspor og overtage gården. Landbrugserhvervet er derfor nødt til at se på alternativerne.

Knud Christensen, hans hustru, søn og svigerdatter er indtil videre nået frem til, at de sikkert går en anden vej end et I/S.

- For os handler det om at sikre, at næste generation ikke bindes for hårdt op økonomisk fra starten, understreger Knud.

Workshoppen har bekræftet dem i, at deres tanker om, hvordan de skal skruer generationsskiftet sammen, ikke er helt ved siden af.

- På vejen hjem i bilen fra workshoppen snakkede vi netop om, at vi selv vil komme med et oplæg, når vi først i december har møde med vores rådgiver. Vi regner ikke med at vente på hans udspil, siger Knud.

Og han fortsætter:

- Workshoppen har inspireret os alle fire til at komme videre med vores eget generationsskifte.

Mere info

Gå til [Ejer- og generationsskifte](#) på LandbrugsInfo for at finde det inspirationsmateriale, der er lavet i projekt Ejerskifte 2020 eller få hurtig adgang til et udpluk af infomaterialet her:

Tag temperaturen på dit ejerskifte med [Test dit ejerskifte](#)

["Test dit ejerskifte" \(køber\)](#)

["Test dit ejerskifte" \(sælger\)](#)

Bliv inspireret til, hvordan du kan blive selvstændig landmand med en forpagtningsaftale, earn-

out eller via en ekstern investor.

Se tegnefilmen om tre unge landmænd, som har fundet hver deres vej til at udleve drømmen om at blive selvstændig landmand.

Har du husket i god tid at tage stilling til, hvem der skal arve og drive gården og de stolte traditioner videre? Hvad der sker, hvis ægteskabet går i stykker? Få viden om de væsentligste spørgsmål inden for familie- og arveret.

Familie- og arveret – Har du husket at tage stilling?

Er din ægtefælle gået bort, beskriver *Guide til enker og enkemænd i landbruget* helt kort og enkelt, hvad du som nærmeste pårørende skal forholde dig til i de første uger efter din ægtefælles bortgang.

Guide til enker og enkemænd i landbruget
